

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Tomáše Kocourka a soudkyň Sylvy Šiškeové a Evy Šonkové v právní věci žalobkyně: **B. H.**, zast. Mgr. Lumírem Veselým, advokátem se sídlem Belgická 196/38, Praha 2, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 1292/25, Praha 5, proti rozhodnutí žalované ze dne 15. 6. 2023, č. j. X, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 4. 3. 2024, č. j. 53 Ad 4/2023-85,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalovaná rozhodnutím ze dne 3. 2. 2023 žalobkyni přiznala invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně, a to od 13. 9. 2022. Podle posudku lékaře okresní správy sociálního zabezpečení totiž poklesla pracovní schopnost žalobkyně o 35 %. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně námitky. Žalovaná rozhodnutím o námitkách ze dne 15. 6. 2023 změnila své rozhodnutí tak, že žádost o invalidní důchod zamítla a zastavila jeho výplatu na základě předběžně vykonatelného rozhodnutí ze dne 3. 2. 2023. Důvodem byl pokles pracovní schopnosti pouze o 20 % zjištěný posudkovým lékařem žalované.

[2] Proti rozhodnutí o námitkách se žalobkyně bránila u Krajského soudu v Praze, který žalobu zamítl. Krajský soud vyšel z posudku posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (MPSV), podle něhož žalobkyně k datu vydání napadeného rozhodnutí nebyla invalidní ve smyslu § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, neboť její pracovní schopnost poklesla jen o 15 %. Posudková komise se vyjádřila i ke znaleckému posudku lékaře z oboru posudkového lékařství MUDr. Krutského, který v řízení předložila žalobkyně. Krajský soud označil posudek posudkové komise MPSV za úplný, přesvědčivý a celistvý, bez zásadních rozporů a logických vad; naopak znalecký posudek shledal nepřezkoumatelným.

[3] Žalobkyně (dále „stěžovatelka“) v kasační stížnosti namítla, že krajský soud pochybil, pokud nevyslechl jejího ošetřujícího lékaře MUDr. B. ani soudního znalce MUDr. Krutského, případně neobstatal revizní posudek. Ačkoli byl posudek MUDr. Krutského jediným znaleckým posudkem pořízeným v řízení, krajský soud jej „vyvrátil“ jen svým tvrzením o jeho nepřezkoumatelnosti a dále posudkem posudkové komise MPSV. MUDr. Krutský přitom v posudku uvádí, z jakých podkladů vycházel. Není správný ani závěr krajského soudu, že podle znaleckého posudku byla stěžovatelka kontrolována psychiatrem prakticky každý měsíc. Stěžovatelku deprimuje rozdílné hodnocení poklesu její pracovní schopnosti (nejprve 35 %, poté 20 % a nakonec 15 %), neboť z žádného provedeného důkazu takové zlepšení zdravotního stavu neplyne.

[4] Podle stěžovatelky opomněla posudková komise zohlednit její další psychiatrickou nemoc, generalizovanou úzkostnou poruchu. Závěry členky posudkové komise MPSV MUDr. S. jsou v rozporu s hodnocením ošetřujícího lékaře MUDr. B. Ze všech lékařských zpráv plyne, že od roku 2016 probíhalo stěžovatelčino chronické onemocnění ve vlnách, kdy se střídala lepší a horší období. Středně těžké funkční postižení však spadá do kapitoly V položky 5c přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity, nikoli do položky 5b, jak uzavřela posudková komise MPSV. Stěžovatelka je přesvědčená, že závěry znaleckého posudku i odborných psychiatrických nálezů MUDr. B. a dalších odborníků jsou správné.

[5] Žalovaná se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnila s krajským soudem. Posudek posudkové komise MPSV je podle ní objektivní a dostatečný. Posudková komise stanovila úplnou klinickou diagnózu a přihlédla k subjektivním obtížím i odborným nálezům. Jako rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu stanovila panickou poruchu s agorafobií, kterou podřadila pod kapitolu V položku 5b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Posudek posudkové komise MPSV splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti.

[6] Kasační stížnost je přípustná a projednatelná. Ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce (§ 31 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (s. ř. s.)), se Nejvyšší správní soud (NSS) zabývá též otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele (§ 104a s. ř. s.). Není-li tomu tak, soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou (usnesení NSS ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, a ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, č. 4219/2021 Sb. NSS).

[7] Převážná část stěžovatelčinych kasačních námitek se týká zjišťování skutkového stavu. NSS považuje za vhodné zdůraznit, že je to především krajský soud, který je oproti soudu kasačnímu povolán zhodnotit napadené rozhodnutí v tzv. plné jurisdikci, tedy včetně otázek skutkových, o nichž si sám učiní úsudek. Zásah ze strany NSS má být v tomto ohledu výjimečný a omezuje se zpravidla na vady řízení a dokazování ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. (rozsudky NSS ze dne 1. 3. 2017, č. j. 6 As 256/2016-79, bod 21, či ze dne 13. 5. 2020, č. j. 6 Afs 7/2020-52, bod 23). Kasační soud má tedy zasahovat do hodnocení skutkových otázek, které provedl krajský soud, pouze tehdy, bylo-li řízení před krajským soudem zatíženo vadou (usnesení NSS ze dne 22. 2. 2024, č. j. 8 Ads 265/2022-33, bod 17).

pokračování

[8] Žádné vady spočívající v zásadním pochybení s možným dopadem do hmotněprávního postavení stěžovatelky či v nerespektování ustálené judikatury se krajský soud v projednávané věci nedopustil. V souladu s judikaturou vyšel z posudku posudkové komise MPSV (rozsudek NSS ze dne 22. 12. 2020, č. j. 8 Ads 90/2020-44, bod 18 a tam citovaná judikatura). Posudek posudkové komise MPSV je v řízení před soudem stěžejním důkazem, a proto je kladen zvýšený důraz na jeho jednoznačnost, určitost, úplnost a přesvědčivost (rozsudky NSS ze dne 25. 11. 2003, č. j. 5 Ads 42/2003-61, č. 800/2006 Sb. NSS, či ze dne 8. 7. 2015, č. j. 10 Ads 116/2014-46).

[9] Krajský soud se posudkem posudkové komise MPSV zabýval v bodech 32 až 49 napadeného rozsudku. Výslovně se věnoval dalšímu stěžovatčínu onemocnění – generalizované úzkostné poruše (srov. bod 40 napadeného rozsudku obsahující mj. reakci krajského soudu na související závěr MUDr. Krutského ve znaleckém posudku) či podrážení stěžovatčína rozhodujícího zdravotního postižení pod položku 5b, a nikoli 5c kapitoly V přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity (body 43 až 46 napadeného rozsudku). Krajský soud se vyjádřil i k vyšetření stěžovatelky lékařkou posudkové komise (bod 36 napadeného rozsudku). V bodě 46 rozsudku krajský soud na podkladu posudku posudkové komise MPSV vysvětlil, že střídání „lepších a horších“ období je pro panickou ataku charakteristické a samo o sobě není spojeno s vyšším procentuálním hodnocením poklesu pracovní schopnosti. V bodě 42 napadeného rozsudku se zabýval i četností stěžovatčíných návštěv u psychiatra. Jelikož krajský soud shledal posudek posudkové komise odpovídající judikturním požadavkům (srov. bod [8] tohoto usnesení), nebyl dán důvod uvažovat o doplňujícím, srovnávacím či revizním posudku.

[10] NSS zdůrazňuje, že posudek obstaraný v soudním řízení lze podle judikatury zohlednit i při posuzování vad správního řízení. Dokazování v řízení před soudem může sloužit také k doplnění skutkových zjištění učiněných správním orgánem. Určité rozdíly v posudkových závěrech jsou v řízeních o invalidní důchod pravidlem; pouze z faktu, že posouzení ve správním a soudním řízení jsou v některých aspektech odlišná, nelze nic dovozovat (rozsudek NSS ze dne 3. 4. 2013, č. j. 6 Ads 158/2012-24, bod 17). V souladu s judikaturou je tak ve vztahu k námitce, v níž stěžovatelka poukazuje na odlišnosti v procentuálním hodnocení posudkových závěrů, podstatné, že tyto aspekty zohlednil posudek posudkové komise MPSV a následně krajský soud. Posudek lékaře okresní správy sociálního zabezpečení byl shledán jako nadhodnocený (bod 47 napadeného rozsudku). Pokud jde o stanovisko krajského soudu ke stěžovatelkou předloženému znaleckému posudku, v bodě 33 napadeného rozsudku krajský soud vyložil, že zákon ani judikatura nestanoví žádnou pevnou důkazní váhu jednotlivých typů posudků. Přezkoumatelné shrnutí výhrad vůči znaleckému posudku formuloval krajský soud v bodě 48 napadeného rozsudku.

[11] V tom, že krajský soud v souladu s judikaturou NSS (rozsudky ze dne 1. 4. 2008, č. j. 9 Azs 15/2008-108, ze dne 15. 12. 2011, č. j. 1 As 84/2010-72, či ze dne 28. 4. 2005, č. j. 5 Afs 147/2004-89, č. 618/2005 Sb. NSS) odůvodnil, proč neprovedl důkazy navržené stěžovatelkou (mj. v kasační stížnosti zmiňované výsledky soudního znalce a ošetřujícího lékaře), nelze spatřit pochybení, natož pak hrubé pochybení zakládající přijatelnost kasační stížnosti.

[12] Lze uzavřít, že z odůvodnění napadeného rozsudku je patrné, že krajský soud vycházel z přílehlavé judikatury a jeho závěry jsou s ní v souladu. NSS neshledal, že by se krajský soud dopustil zásadního pochybení, které mohlo mít dopad do stěžovatelčina hmotněprávního postavení. Proto odmítl kasační stížnost jako nepřijatelnou (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

[13] O náhradě nákladů řízení rozhodl NSS podle § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS, body 51 až 53). Neúspěšná stěžovatelka nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaná nemá v řízeních ve věcech důchodového pojištění nárok na náhradu nákladů řízení ani tehdy, byla-li úspěšná.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. listopadu 2024

Tomáš Kocourek
předseda senátu